

Sygn. akt V KO 8/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **P. K. (K.)**

skazanego z art. 197 § 3 pkt 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 29 marca 2022 r.

wniosku skazanego o wznowienie postępowania

w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. akt II AKa (...),

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B.

z dnia 10 grudnia 2019 r., sygn. akt III K (...)

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

W piśmie, które do Sądu Najwyższego wpłynęło w dniu 1 lutego 2022 r. (data prezentaty), skazany P. K. zawarł wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 grudnia 2019 r., sygn. akt III K (...).

Na wstępie swojego wystąpienia skazany wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o wznowienie postępowanie, wyznaczenie obrońcy z urzędu w

celu sporządzenia i podpisania wniosku w tym przedmiocie oraz zwolnienie od kosztów sądowych. W części motywacyjnej podniósł, że nie popełnił przypisanego mu przestępstwa zgwałcenia małoletniej, zakwestionował wartość dowodową obciążających go zeznań oraz poddał krytyce wydaną w sprawie opinię sądowo-psychiatryczną. Zgłosił również obiekcje co do działania wyznaczonych mu obrońców z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania jest oczywiście bezzasadny.

Na wstępie należy wyjaśnić, że złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść – co do zasady – nie jest ograniczone żadnym terminem. Jedynie wniosek o wznowienie postępowania oparty o przepis art. 540b § 1 k.p.k. musi być złożony w terminie zawitym miesiąca od dnia, w którym oskarżony dowiedział się o zapadłym wobec niego orzeczeniu. Wniosek P. K. – jak wynika z przywołanej w nim argumentacji – nie odnosi się jednak do opisanej w tym przepisie sytuacji, stąd też za bezprzedmiotowe uznać należy żądanie skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

Wznowienie postępowania jest instytucją ściśle sformalizowaną. Jej podstawy zostały w sposób jasny i zupełny określone w rozdziale 56 Kodeksu postępowania karnego. Na te właśnie podstawy należy powołać się we wniosku o wznowienie postępowania, przy czym nie jest wystarczające jedynie formalne ich wskazanie, lecz należy odwołać się do konkretnych okoliczności, które przemawiałyby za wystąpieniem tychże podstaw. Stosownie zaś do treści przepisu art. 545 § 3 k.p.k., osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega wstępnej kontroli także w zakresie jego treści. W razie zaś stwierdzenia, że argumentacja zaprezentowana w takim wniosku świadczy o jego oczywistej bezzasadności, pismo procesowe nie podlega w ogóle procedurze uzupełnienia jego braków formalnych, w tym też tych, które polegają na niesporządzeniu i niepodpisaniu wniosku przez podmiot profesjonalny.

W orzecznictwie trafnie podnosi się, że oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie postępowania ma miejsce także wtedy, gdy taki wniosek oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach

rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie mieściła się w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., sygn. akt III KO 8/18).

Z lektury wniosku P. K. wynika, że domaga się on przeprowadzania powtórnej analizy i oceny zgromadzonych w postępowaniu dowodów, zarzucając sądowi merytorycznie rozpoznającemu sprawę nieprawidłową ocenę dowodów obciążających skazanego, w tym przede wszystkim relacji małoletniej pokrzywdzonej, które – zdaniem wnioskodawcy – powinny zostać uznane za niewiarygodne (skazany wprost nawet stwierdził, że odpowiedzi na pytanie zadawane pokrzywdzonej w toku przesłuchania były przez nią „*wykute na pamięć*”). Ponadto skazany zarzucił, że sporządzona w jego sprawie opinia sądowo-psychiatryczna wydana została bez przeprowadzenia z nim rozmowy, a wyznaczeni obrońcy z urzędu nie wykazywali oczekiwanej przez niego aktywności.

Odnosząc się do treści wniosku stwierdzić należy, że przedstawiona w nim argumentacja – już po wstępnym zapoznaniu się z jej charakterem i kierunkiem – nie może skutkować wznowieniem postępowania, albowiem nawet w najmniejszym stopniu nie wskazuje na wystąpienie jakiegokolwiek z podstaw wznowieniowych, które ustawodawca określił w przepisach art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k. Wyjaśnić trzeba skazanemu, że wznowienie postępowania nie jest instytucją przewidzianą do ponownego badania trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę odpowiedzialności karnej wnioskodawcy, a samo przekonanie autora wniosku o niesłuszności skazania nie jest wystarczającą przesłanką do wzruszenia prawomocnego wyroku w trybie wznowienia postępowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2020 r., sygn. akt II KO 21/20). Skazany, występując z wnioskiem o wznowienie postępowania, nie może zatem domagać się ponownej weryfikacji i oceny dowodów, które ujawnione zostały na forum postępowania przed sądem pierwszej i drugiej instancji, a z tym w istocie żądaniem wystąpił P. K.. Prezentowane przez skazanego uchybienia charakterystyczne są dla zarzutów apelacyjnych, albowiem to sąd odwoławczy – w ramach kontroli instancyjnej – uprawniony jest do weryfikacji czy ocena materiału dowodowego nie została dokonana przez sąd pierwszej instancji wadliwie (z naruszeniem reguł

przewidzianych w art. 7 k.p.k.), jak również do badania czy sąd ten wyrokował w oparciu o całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej (art. 410 k.p.k.). Przypomnieć wypada, że tego rodzaju zarzuty były przedmiotem wniesionej przez obrońcę P. K. apelacji od wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt III K (...), w której skarżący dążył m.in. do zakwestionowania wiarygodności zeznań świadków, co również stanowi materię obecnie złożonego wniosku o wznowienie postępowania. Sąd odwoławczy nie podzielił jednak sformułowanych w apelacji zarzutów, utrzymując w mocy zaskarżony wyrok. Wnioskodawca natomiast po raz kolejny kwestionuje wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego i domaga się podzielenia zaprezentowanego przez siebie stanowiska, lecz tego rodzaju argumenty – jak już wskazano powyżej – nie mogą być rozpoznane w toku postępowania wznowieniowego, gdyż nawet nie nawiązują do przesłanek wznowienia postępowania, które określone zostały w rozdziale 56 Kodeksu postępowania karnego. W szczególności wnioskodawca nie przedstawia nowych faktów lub dowodów, które mogłyby podważyć przypisaną mu odpowiedzialność karną bądź mogłyby wpłynąć na zmianę jej zakresu, czy też zasadność orzeczonej sankcji karnej lub jej wymiaru. Skazany oparł swój wniosek na zarzutach krytykujących ocenę sądu w odniesieniu do dowodów, które – tak w postępowaniu rozpoznawczym, jak i odwoławczym – znane były zarówno sądowi, jak i stronie, co nie spełnia wymogu *novum*, który charakteryzuje określoną w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. podstawę wznowienia postępowania.

Polemicznych zastrzeżeń skazanego co do wydanej w sprawie opinii sądowo-psychiatrycznej nie sposób też zakwalifikować do którejkolwiek z podstaw wznowienia postępowania. Nawet sam wnioskodawca nie podjął próby takiej kwalifikacji. Wyłącznie na marginesie warto odnotować, że sąd *meriti* nie dopatrywał się przyczyn, dla których miałby odmówić przedmiotowej opinii mocy dowodowej, uznając ją za kompletną, wyczerpującą, logiczną, spójną, sporządzoną zgodnie ze wskazaniem wiedzy i należycie uzasadnioną. W ustnej opinii uzupełniającej biegły lekarz psychiatra jednoznacznie stwierdził, że jednorazowe badanie oskarżonego było wystarczające do sformułowania konkluzji zawartych w opinii pisemnej (stanowisko to na rozprawie głównej podzielił drugi z opiniujących biegłych).

Również zgłoszone przez skazanego obiekcje co do działań wyznaczonych mu obrońców z urzędu, nie odnoszą się do okoliczności, które mogłyby stanowić podstawę do wznowienia postępowania. W kontekście dyspozycji art. 80 k.p.k. zauważyć należy, że każdy z kolejno wyznaczonych obrońców, poczynawszy od rozpoczęcia przewodu sądowego, był obecny na każdym terminie rozprawy głównej oraz na rozprawie apelacyjnej i podejmował czynności obrończe. W toku postępowania Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek P. K. o zmianę obrońcy z urzędu i wyznaczył do pełnienia tej funkcji adw. A. W., która wniosła również apelację. Sama tylko subiektywna ocena skazanego, że wyznaczeni mu obrońcy nie wykazali się oczekiwaną przez niego aktywnością, nie stanowi okoliczności wskazującej na możliwość wznowienia postępowania. Wyjaśnić też wypada, że obrońca, będący podmiotem fachowym, sam decyduje o tym czy istnieją podstawy do wniesienia kasacji i nie jest w tym zakresie związany stanowiskiem skazanego. W przedmiotowej sprawie obrońca z urzędu – adw. A. W., która udzielała też pomocy prawnej skazanemu przed sądami obu instancji, nie znalazła podstaw do wniesienia kasacji. Odmienne zapatrywania skazanego na ten stan rzeczy – w kontekście badania podstaw wznowieniowych – nie mają żadnego znaczenia.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że wstępna kontrola osobistego wniosku skazanego – przeprowadzona stosownie do treści art. 545 § 3 k.p.k. – przekonuje o jego oczywistej bezzasadności, bowiem argumentacja w nim zawarta obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia zapadłego w niniejszej sprawie prawomocnego rozstrzygnięcia.

Wobec tego – w myśl art. 545 § 3 k.p.k. – należało odmówić przyjęcia wniosku P. K. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. akt II AKa (...). W tym stanie rzeczy brak jest również podstaw do wyznaczenia skazanemu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. W konsekwencji zapadłego rozstrzygnięcia, żądanie wnioskodawcy w tej materii uznać należy za bezprzedmiotowe.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

